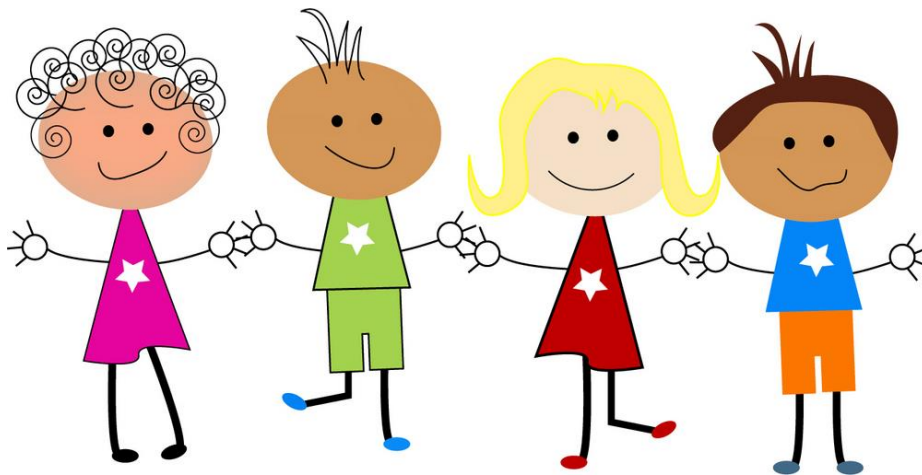

Språkutvecklingsprogram

Förskolorna i Vingåkers kommun

Sammanställt av Språkpiloterna
Reviderad 2021-10-21

1. Förord

Detta språkutvecklingsprogram vänder sig främst till alla våra anställda i Vingåkers förskolor. Programmet kan också användas av övriga verksamma som möter barn i Vingåker samt vårdnadshavare.

Vårdnadshavare och barn ska mötas av ett gemensamt förhållningssätt hos alla pedagoger när det gäller synen på språkutveckling och flerspråkighet. Detta ska löpa som en röd tråd genom barnens uppväxt i Vingåkers kommun.

2. Syftet med språkutvecklingsprogrammet är att främja alla barns språkutveckling och betona varje pedagogs ansvar att påverka förutsättningarna för att uppnå gällande mål.

3. Målgrupperna för arbetet är pedagogerna, barnen och deras vårdnadshavare.

4. Inledning

Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barns språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara på deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att kunna tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom läggs grunden till att barnen på sikt tillägnar sig de kunskaper som alla i samhället behöver. Förmåga att kommunicera, söka ny kunskap och samarbeta är nödvändig i ett samhälle som präglas av stort informationsflöde och kontinuerlig förändring. (lpfö 18)

5. Våra styrdokument

- Skollagen
- Läroplanen
- Barnkonventionen
- Nämndplan för Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden
- Verksamhetsplan för Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden
- Verksamheternas aktivitetsplan

6. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla (Lpfö 18)

- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- fantasi och föreställningsförmåga,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,
- svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenspråk,

7. De resultat som förväntas komma med detta språkutvecklingsprogram

- Alla pedagoger ska arbeta med barns språkutveckling, väcka intresse för andra språk och kulturer.
- Alla barn ska få möjlighet att utvidga sin ordförståelse och begreppsbildning.
- Alla barn ska ha tillgång till högläsning och ett varierat utbud av böcker.
- Alla pedagoger ska ges möjlighet till kompetensutveckling inom barns språkutveckling och lärande.
- Alla barn ska ha rätt och möjlighet att lära sig svenska samt att bibehålla och utveckla sitt modersmål.

8. Tillvägagångssätt

- Högläsning och samtala om texten är en viktig del i barnets språkutveckling och ska förekomma som en aktivitet i förskolan.
- Språkpiloter ska finnas på varje förskola, en pedagog som är intresserad av att aktivt representera verksamheten, utveckla den egna kompetensen när det gäller språk, sprida information och ny kunskap, samt tillsammans med kollegor hjälpa till att förverkliga och vidareutveckla utvecklingsplanen i språk och kommunikation. Språkpiloterna ska bilda nätverk som träffas regelbundet för att diskutera erfarenheter, ny kunskap, förslag och åtgärder för att genomföra utvecklingsplanen.
- På alla förskolor ska det finnas olika slags litteratur till barnen. Förskolorna använder sig av it-verktyget Polyglutt, där det är litteratur på både svenska och flertalet andra språk. Det finns även tillgång till verktyget PenPal (läs, lyssna).
- Förskolorna arbetar med språkmaterialet "*Före Bornholms modellen*".
- Barn som har svårigheter i sin språk- och kommunikationsutveckling ska erbjudas andra vägar utöver talet för att kommunikation ska bli möjlig. Dessa barn ska erbjudas TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation). Alla förskolor ska jobba med TAKK och bildstöd.
- Språkutvecklingen ska vara en viktig del i kvalitetsarbetet.

9. Handlingsplan

- Utvecklingsarbetet är långsiktigt och genomgår olika faser.
- Kompetensutveckling med inriktning på språkutveckling för all personal är en viktig del i arbetet. Därför bör tid ges för kontinuerlig kompetensutveckling.
- Vid nyanställning ska personal få information om språkutvecklingsprogrammet.
- Förskolans pedagoger diskuterar och sätter sig in i språkutvecklingsprogrammet på tex. pk
- Språkpiloter finns på varje förskola och ska ges tid för sitt uppdrag vid behov. Ett nätverk har bildats bestående av språkpiloter från förskolorna. De träffas 2ggr/termin.
- Språkpiloternas uppgifter är att inspirera och motivera till en medveten språkutveckling.
- Arbetet med språkutvecklingsprogrammet sker löpande under en längre tidsperiod och måste årligen utvärderas av språkpiloterna. Senast november/december varje år.
- Möjlighet att få stöd från kommunens specialpedagog finns.

Detta är sjätte upplagan av språkutvecklingsprogrammet som revideras 1 ggr/år av språkpiloterna.

Vingåker 21 oktober 2021